

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa w języku polskim: **Psychologia uzależnień**
 Nazwa w języku angielskim: **Psychology of addictions**
 Karta przedmiotu ważna od roku akademickiego: **2023/2024**
 Kierunek studiów: **Psychologia**
 Poziom studiów: **Jednolite studia magisterskie**
 Forma studiów: **Niestacjonarna**
 Profil: **Praktyczny**
 Specjalność: **Psychologia dziecka i rodziny**
 Język wykładowy: **Polski**
 Jednostka prowadząca: **Wydział Nauk Społecznych i Technicznych**
 Prowadzący: **mgr Krzysztof Tkaczyk**

OBCIĄŻENIE STUDENTA

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Projekt	Laboratorium
Liczba godzin zajęć dydaktycznych organizowanych przez Uczelnię	18				
Liczba godzin całkowitego nakładu pracy studenta	75				
Forma zaliczenia	Egzamin				
Liczba punktów ECTS	3				

WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

CELE PRZEDMIOTU	
C1.	Dostarczenie wiedzy na temat uzależnień i zachowań nałogowych. Kształtowanie prawidłowych postaw wobec osób uzależnionych i ich rodzin.
C2.	Rozwinięcie umiejętności w zakresie diagnozy, interwencji i planowania pomocy dla osób uzależnionych i współuzależnionych. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i klasyfikowania różnych zaburzeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.
C3.	Zapoznanie z podstawowymi koncepcjami wyjaśniającymi genezę i przebieg uzależnień i innych zaburzeń związanych z przyjmowaniem substancji odurzających. Nabywanie w zakresie współpracy z instytucjami pomocowymi szczególnie z zakresu pomocy osobom uzależnionym.

PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ – PEU	
Z zakresu wiedzy:	
PEU_W01	Posiada wiedzę w zakresie objawów nadużywania i uzależnienia od substancji psychoaktywnych.
PEU_W02	Posiada wiedzę w zakresie testów stosowanych w psychologii uzależnień substancjonalnych. Posiada wiedzę z zakresu przyczyn występowania uzależnień substancjonalnych oraz metod i programów leczenia uzależnień.
Z zakresu umiejętności:	
PEU_U01	Posiada umiejętności diagnozowania nadużywania i uzależnienia od różnych substancji psychoaktywnych.
PEU_U02	Potrafi poprawnie przeprowadzić i zinterpretować testy stosowane w psychologii uzależnień.
PEU_U03	Potrafi ustalić kierunki pracy z osobami uzależnionymi i przeprowadzić podstawowe interwencje zmierzające do rozwiązania problemu.
Z zakresu kompetencji społecznych:	
PEU_K01	Jest odpowiedzialny za podejmowane interwencje, przewiduje konsekwencje podejmowanych działań.

TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć – WYKŁAD		Liczba godzin
W1	Wprowadzenie do przedmiotu.	0,5
	Modele wyjaśniania uzależnień. Wyjaśnianie uzależnień z perspektywy teorii więzi. Uwarunkowania uzależnień: biologiczne, psychologiczne, społeczne. Współczesny podział uzależnień: uzależnienia chemiczne i niechemiczne.	1,5
W2	Psychofarmakologia typowych środków odurzających. Konsekwencje używania substancji psychoaktywnych. Używanie substancji psychoaktywnych a problemy w rozwoju psychospołecznym	2
W3	Uzależnienie psychiczne i psychologiczne mechanizmy uzależnienia. Uzależnienie od alkoholu i innych środków psychoaktywnych. Nadużywanie substancji odurzających a testy przesiewowe	2
W4	Diagnostyka uzależnienia: objawy i mechanizmy. Kryteria rozpoznawania uzależnienia – DSM V oraz ICD 10. Zaburzenia związane z używaniem substancji psychoaktywnych – kategorie diagnostyczne.	2
W5	Uzależnienia behawioralne i ich charakterystyka (hazard, uzależnienie od komputera/internetu, pornografii, zaburzenia odżywiania - bulimia). Zachowania nałogowe a współczesna kultura. Psychoterapia uzależnień – czynniki leczące.	2
W6	Pomoc nieprofesjonalna a terapia. Program 12 Kroków i grupy wsparcia. Podejmowanie interwencji i motywowanie do terapii osób uzależnionych. Dialog motywujący w pracy z osobami uzależnionymi	2
W7	Charakterystyka zjawiska współuzależnienia. Współuzależnienie - opis zjawiska, diagnostyka i terapia.	2
W8	Dzieci w rodzinie dotkniętej uzależnieniem. Zjawisko parentyfikacji.	2
W9	Dorośle dzieci alkoholików – stygmat czy szansa rozwojowa? Dorośle Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych – kim są i jak im pomagać? Profilaktyka uzależnień. Rekomendowane programy profilaktyczne.	2

Razem	18
--------------	-----------

STOSOWANE NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE	
1.	Prezentacja treści z wykorzystaniem metody audiowizualne
2.	Praca w grupach, zadania problemowe
3.	Dyskusja
4.	Praca własna

METODY I FORMY OCENY
OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Formy oceny (F lub P)*	Numer efektu uczenia się (przedmiotowego)	Metody oceny osiągnięcia efektu uczenia się
F	PEU_W01, PEU_W02	obserwacja aktywności studenta w czasie zajęć; ocena przygotowania i udziału w dyskusji, praca w grupach;
F	PEU_U01, PEU_U02, PEU_U03, PEU_K01	udział w dyskusji, praca w grupach,
P	PEU_W01, PEU_W02, PEU_U01, PEU_U02, PEU_U03, PEU_K01	egzamin w formie pisemnej i/lub ustnej

*F – ocena formująca (w trakcie semestru), P – ocena podsumowująca (na koniec semestru)

KRYTERIA OCENY
OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Nr PEU	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
PEU_W01	Posiada wybiórczą wiedzę w zakresie objawów nadużywania i uzależnienia od substancji psychoaktywnych.	Posiada wiedzę w zakresie objawów nadużywania i uzależnienia od substancji psychoaktywnych.	Posiada pogłębioną wiedzę w zakresie objawów nadużywania i uzależnienia od substancji psychoaktywnych.
PEU_W02	Posiada wiedzę w zakresie testów stosowanych w psychologii uzależnień substancjonalnych.	Posiada wiedzę w zakresie testów stosowanych w psychologii uzależnień substancjonalnych. Posiada wiedzę z zakresu przyczyn występowania uzależnień substancjonalnych.	Posiada pogłębioną wiedzę w zakresie testów stosowanych w psychologii uzależnień substancjonalnych. Posiada szeroką wiedzę z zakresu przyczyn występowania uzależnień substancjonalnych oraz metod i programów leczenia uzależnień.
PEU_U01	Posiada umiejętności diagnozowania nadużywania i uzależnienia od różnych substancji psychoaktywnych.	Posiada podstawowe umiejętności diagnozowania nadużywania i uzależnienia od różnych substancji psychoaktywnych.	Posiada szerokie umiejętności skutecznego diagnozowania nadużywania i uzależnienia od różnych substancji psychoaktywnych.
PEU_U02	Potrafi przeprowadzić testy stosowane w psychologii uzależnień.	Potrafi przeprowadzić i zinterpretować testy stosowane w psychologii uzależnień.	Potrafi poprawnie przeprowadzić i zinterpretować testy stosowane w psychologii uzależnień.

PEU_U03	Potrafi ustalić kierunki pracy z osobami uzależnionymi.	Potrafi ustalić kierunki pracy z osobami uzależnionymi i przeprowadzić podstawowe interwencje zmierzające do rozwiązania problemu.	Potrafi ustalić skuteczne kierunki pracy z osobami uzależnionymi i przeprowadzić efektywne interwencje zmierzające do rozwiązania problemu.
PEU_K01	Jest odpowiedzialny za podejmowane interwencje.	Jest odpowiedzialny za podejmowane interwencje, najczęściej przewiduje konsekwencje podejmowanych działań.	Jest odpowiedzialny za podejmowane interwencje, zawsze przewiduje konsekwencje podejmowanych działań, potrafi je ewaluować.

LITERATURA PODSTAWOWA

Szczukiewicz P., Drogi do zdrowia. Listy terapeutyczne do alkoholików i ich bliskich, Warszawa, Eneteia, 2015

Miller P., Terapia uzależnień. Warszawa, WUW, 2013

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

Gąsior K., Funkcjonowanie noo-psychospołeczne i problemy psychiczne dorosłych dzieci alkoholików, Warszawa, Difin, 2012

ŹRÓDŁA ELEKTRONICZNE

Portale branżowe

MACIERZ POWIĄZANIA

EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU PSYCHOLOGIA UZALEŻNIEŃ Z EFEKTAMI UCZENIA SIĘ NA KIERUNKU PSYCHOLOGIA

Przedmiotowy efekt uczenia się	Odniesienie przedmiotowego efektu do efektów uczenia się zdefiniowanych dla kierunku studiów i specjalności	Cele przedmiotu	Treści programowe	Numer narzędzia dydaktycznego
PEU_W01	K_WI10, K_WI12	1-3	W1-W9	1-4
PEU_W02	K_WI13, K_WI14, K_WI15	1-3	W1-W9	1-4
PEU_U01	K_U04	1-3	W1-W9	1-4
PEU_U02	K_U06, K_U14, K_U15	1-3	W1-W9	1-4
PEU_U03	K_U02, K_U10	1-3	W1-W9	1-4
PEU_K01	K_K03, K_K04	1-3	W1-W9	1-4